

'Pas als je hebt geluisterd, mag je commentaar geven'

Ede Staal was een Groninger in hart en nieren. De streektaalzanger, die in 1941 in Warffum ter wereld kwam en opgroeide in Leens, zong dan ook het liefst in zijn moerstaal: het Gronings. Zestien jaar na Staals dood verschijnt een cd met Friese bewerkingen van zijn werk. Sjoerd van der Leij is, samen met Joop van Dijk, verantwoordelijk voor deze 'heiligschennis'.

Ede Staal in het Fries. Dat kan toch helemaal niet?

"Dat is inderdaad een opmerking die ik veel heb gehoord, de laatste dagen. Maar niemand kan er echt over oordelen, want de cd komt pas vol-

gende week uit. Pas als je hebt geluisterd, mag je wat mij betreft commentaar geven."

Oké, laten we het zo zeggen: slechts 19 procent van de lezers van het Dagblad van het Noorden onderschrijft de stelling 'Liedjes Ede Staal lenen zich goed voor de Friese taal'.

"Ik wist van tevoren dat dit project in Groningen gevoelig zou liggen, maar neem van mij aan dat we zorgvuldig en integer te werk zijn gegaan. De begeleiding is sober en sfeervol, net als bij Staal. Alleen de geluidskwaliteit is een stuk beter; op de platen van Staal moet je vaak door de ruis, de bandecho en andere bijgeluiden heen luisteren. Die cd's zijn met kunst en vliegwerk in elkaar geplakt."

Maar juist die onbeholpenheid geeft zijn platen een ongeëvenaarde sfeer.

"Dat is gedeeltelijk waar. Maar als je voor de eerste keer een nummer als *Mien Toentje* hoort, denk je toch onwillekeurig aan een geheime zender. Pas als je vaker luistert, ontdek je de schoonheid van zijn teksten en de kracht van zijn composities. Dat geldt ook voor de demo-opnamen die later zijn uitgebracht. De liedjes zijn fantastisch, maar als pianist was Staal niet bijster sterk."

Het beroemde 'Het het nog nooit zo donker west' heet in jullie uitvoering 'It hat noch nea sa tsjuster west'. Was het moeilijk om altijd de juiste woorden te vinden?

"Dat verschilde per nummer. Soms kwamen we niet hele-

maal uit met de lettergrepen en moesten we op zoek naar een alternatief met dezelfde strekking."

Hebben de nabestaanden van Ede Staal eigenlijk nog moeilijk gedaan?

"Nee, want ze hebben de rechten ondergebracht bij Buma/Stemra. Iedereen die dat wil, kan in principe een cover opnemen. De opbrengsten gaan natuurlijk wel naar de rechthebbende."

Voor het geld hebben jullie deze cd dus niet hoeven maken?

"Nee, maar de publiciteit er omheen verbaast me wel. Zelfs *De Telegraaf* en Radio 1 hebben er al over bericht. Kun je nagaan wat voor impact Ede Staal landelijk nog steeds heeft."

2687215-8.02